

นางศุภา ตาละคร : การประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง : กรณีศึกษา
 กองทุนหมู่บ้านดงมะไฟ หมู่ที่ 8 ตำบลมะเกลือใหม่ อำเภอสูงเนิน
 จังหวัด นครราชสีมา
 อาจารย์ที่ปรึกษา : อาจารย์ ดร.ศุภชัย ศรีขาว, 73 หน้า
 อาจารย์นิเทศก์ : นางสิริลักษณ์ ดีสูงเนิน

บทคัดย่อ

การประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านดงมะไฟ หมู่ที่ 8 ตำบลมะเกลือใหม่ อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา มีวัตถุประสงค์ในการประเมินโครงการ เพื่อศึกษากระบวนการดำเนินงาน เพื่อหาตัวชี้วัดความเข้มแข็งของหมู่บ้าน เพื่อให้ทราบปัจจัยด้านบวกและด้านลบ ที่มีต่อกองทุนหมู่บ้านดงมะไฟ และ เพื่อสร้างเครือข่ายของโครงการเรียนรู้ให้มีความเชื่อมโยงระหว่างกัน ภายในชุมชนท้องถิ่นระดับหมู่บ้าน ระดับตำบล ระดับอำเภอ ระดับประเทศ โดยมีขั้นตอนวิธีดำเนินการประเมิน คือ ศึกษาเป้าหมายของการประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้าน ศึกษาการออกแบบและรูปแบบการประเมินโครงการแบบ “ซีพีพีโมเดล” (CIPP Model) ศึกษารูปแบบเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลต่างๆ วิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้มาตามประเด็นที่ต้องการ สรุปผลการประเมินโครงการและรายงานในรูปแบบ “สารนิพนธ์” โดยใช้แนวความคิดทฤษฎีแบบ CIPP Model มีเครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน คือ แบบสัมภาษณ์ แบบสังเกต แบบสอบถาม แบบบันทึก และถ่ายภาพ โดยการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างตามแนวความคิดของ Krejcie และ Morgan ตัวอย่างจำนวน 210 คน โดยให้คณะกรรมการที่รับผิดชอบสุ่มตัวอย่างในพื้นที่ของตนในอัตราส่วน 1:21 ทำการเก็บข้อมูลปฐมภูมิ โดยการลงพื้นที่ด้วยตนเองเพื่อไปสัมภาษณ์ สังเกตแบบมีส่วนร่วมและไม่มีส่วนร่วม จดบันทึกและถ่ายภาพ ทำการเก็บข้อมูลทุติยภูมิ โดยการศึกษจากเอกสารและข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้อง นำข้อมูลที่ได้มาประเมิน 2 ส่วน คือ บริบทชุมชนและกิจกรรมของกองทุน โดยแยกเป็น 2 ระบบคือ หน่วยระบบ A เป็นหน่วยระบบการบริหารจัดการกองทุนและแนะนำส่งเสริมผู้กู้ โดยเน้นที่คณะกรรมการกองทุน และหน่วยระบบ B เป็นหน่วยระบบการประเมินผลผลิตการดำเนินกิจการของผู้กู้ โดยเน้นที่สมาชิกผู้กู้

ผลการประเมินที่ได้ คือ กองทุนหมู่บ้านดงมะไฟ จัดตั้งเมื่อวันที่ 26 มิถุนายน 2544 ได้รับ โอนเงินจัดสรรจากรัฐบาลเป็นเงินกองทุนหมู่บ้าน 1 ล้านบาทเมื่อวันที่ 24 ธันวาคม 2544 มีคณะ

กรรมการบริหารจัดการกองทุน 10 คน สมาชิกกองทุน 107 คน สมาชิกผู้กู้ 90 คน เงินกองทุนที่ปล่อยให้กู้จำนวน 966,000 บาท มีเงินหุ้นและเงินออมสะสม จำนวน 4,939.15 บาท มีเงินที่ได้รับบริจาคจากสมาชิก จำนวน 9,220 บาท ดอกเบี้ยจากเงินฝากธนาคารกองทุน 1 ล้านบาท จำนวน 335.62 บาท ระบบบริหารจัดการกองทุน เป็นไปตามระเบียบที่ทางกองทุนหมู่บ้านดงมะไฟกำหนด และอยู่ในแนวทางของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ กองทุนหมู่บ้านดงมะไฟมีการเรียนรู้เพื่อพึ่งพาตนเองในการบริหารจัดการกองทุน โดย คณะกรรมการตั้งใจทำงาน สมาชิกให้ความร่วมมือในการกู้เงินไปประกอบอาชีพตามวัตถุประสงค์ที่ขอกู้ มีการสร้างภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจ โดยมีเงินกองทุนหมุนเวียนในหมู่บ้านของตนเอง คนในหมู่บ้านมีความสามัคคี มีความซื่อสัตย์ต่อกัน ยกย่องคนทำความดี มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ชุมชนมีส่วนร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมตัดสินใจ และร่วมแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในหมู่บ้าน ตั้งใจทำมาหากิน ไม่มัวเมาอบายมุข ทำให้หมู่บ้านมีศักยภาพเกิดความเข้มแข็งทั้งทางเศรษฐกิจและสังคม

ตัวชี้วัดความเข้มแข็งที่พบ ได้แก่ คนในหมู่บ้านมีความสามัคคี ให้ความร่วมมือ และรู้จักรับผิดชอบหน้าที่ของตนเอง มีความรับผิดชอบต่อชุมชน ช่วยเหลือส่วนรวม มีการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ มีผู้นำที่เข้มแข็ง สมาชิกกองทุนรู้จักหน้าที่ของตนเองในการประกอบอาชีพ คณะกรรมการกองทุนตั้งใจทำงาน และยอมเสียสละเพื่อส่วนรวม ปัจจัยด้านบวกที่มีต่อกองทุนหมู่บ้าน คือ สมาชิกส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการประกอบอาชีพตามที่ตนเองถนัด นำความรู้ที่มีอยู่มาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน รวมตัวกันจัดตั้งกลุ่มอาชีพต่างๆ เพื่อความเข้มแข็งของกลุ่มนำไปสู่ความสำเร็จทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคม ส่วนปัจจัยด้านลบที่มีต่อกองทุนหมู่บ้าน คือ คนในหมู่บ้านส่วนหนึ่งเป็นหนี้ในระบบ และมีหนี้กับธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรสูงเกิน จึงเข้ามาเป็นสมาชิกกองทุนเพื่อนำเงินกู้ไปประกอบอาชีพเพิ่มทุนเดิมที่ไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่าย กองทุนหมู่บ้านดงมะไฟมีการจัดตั้งกลุ่มองค์กรต่างๆ หลายกลุ่ม มีการทำงานร่วมกัน มีการแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นซึ่งกันและกันเพื่อหาประสบการณ์ใหม่ๆ ทำให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกัน และมีการเชื่อมโยงเครือข่ายองค์กรภายนอกชุมชน เป็นการสร้างความเข้มแข็งให้กับหมู่บ้านของตนเอง

สาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการ

ปีการศึกษา 2544

ลายมือชื่อนักศึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์นิเทศก์.....